

Archeologienota
Programma van Maatregelen
Verkennd Archeologisch booronderzoek:
2018K229
Proefsleuvenonderzoek: 2018K230

SINT-LIEVENS-HOUTEM
Letterhoutem - Windgat

Joachim Rozek

Frederik Wuyts

Pieter Laloo

Ghent Archaeological Team bvba
Dorpsstraat 73
8450 Bredene

Colofon

Project: 2018K229-2018K230
Letterhoutem - Windgat

Uitvoerder:
GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba (GATE)
Joachim Rozek, Frederik Wuyts & Pieter Laloo

© 2019 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bvba.

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel	ii
Inleiding	iii
Verslag van Resultaten	4
1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen	4
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	4
1.2 Aan- of afwezigheid van archeologische site	4
1.3 Impactbepaling	5
1.4 Waardering van archeologische site	5
1.5 Concretisering maatregelen	6
2. Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.1 Administratieve gegevens	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.2 Vraagstelling en onderzoeksdoelen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.3 Onderzoeksstrategie, -methode en -technieken	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.4 Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bibliografie	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Bijlage	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

INLEIDING

Naar aanleiding van een verkavelingsaanvraag voor een perceel ten noordwesten van Windgat 47 te Sint-Lievens-Houtem – Letterhoutem, in de provincie Oost-Vlaanderen voerde GATE in de zomer van 2018 een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem uit conform het vigerend Onroerend-erfgoeddecreet (d.d. 12 juli 2013) en het ermee geassocieerde Onroerenderfgoedbesluit (d.d. 16 mei 2014). Dit vooronderzoek bestond uit twee opeenvolgende onderzoeksfasen, met name een bureaustudie (code: 2018G133) gevolgd door een landschappelijk booronderzoek (code: 2018G134) en leidde tot de opmaak van een bekrachtigde archeologienota (ID 8468 – Rozek et al. 2018.) waarin op basis van de landschappelijke ligging van het projectgebied, de lokale bodembewaring en de voorals nog relatief beperkte archeologische regionale kennis werd beargumenteerd dat een deel van het bedreigde gebied een hoog potentieel bezit voor de aanwezigheid van archeologische resten uit prehistorische en historische perioden, die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan onze huidige kennis. Daarom werd een vervolg van het vooronderzoek in een uitgesteld traject en met ingreep in de bodem noodzakelijk geacht en werd hiervoor in de archeologienota een programma van maatregelen voor een gefaseerd vervolgt traject met een archeologisch boor- en proefsleuvenonderzoek opgesteld. Onderhavige nota vormt de neerslag van dit uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem, dat heeft plaatsgevonden na het aanvragen van de noodzakelijke vergunning maar voor het uitvoeren van de geplande bodemingrepen.

Een nota vormt de eindfase van een uitgesteld traject van archeologisch vooronderzoek en wordt, net als een *archeologienota*, ter bekrachtiging ingediend bij een bevoegde instantie¹. Het doel ervan is een overzicht te bieden van (1) de uitgevoerde onderzoekshandelingen binnen dit uitgesteld traject en (2) de daaruit voortvloeiende resultaten en op basis van deze overzichten en de eerdere inzichten gerapporteerd in de geassocieerde archeologienota (3) een onderbouwde inschatting te geven van de waarde van de aangetroffen archeologische resten, inclusief een wijze voor de omgang daarmee. Het is opgebouwd uit twee delen: een 'Verslag van Resultaten' (VvR) en een 'Programma van Maatregelen' (PvM). Het eerste deel (VvR) beschrijft het uitgevoerde vooronderzoek en biedt inzicht in de uitvoeringswijze en resultaten van het onderzoek en in het wetenschappelijk potentieel en de betekenis van de archeologische waarden. Het vormt de basis voor het PvM, dat in dit deel van de nota verder zal worden toegelicht en waarin een gemotiveerd advies verleend wordt over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met de archeologische resten bij de geplande bodemingrepen.

¹ Deze bevoegde instantie is ofwel het agentschap Onroerend Erfgoed, een erkende onroerenderfgoedgemeente of een IOED.

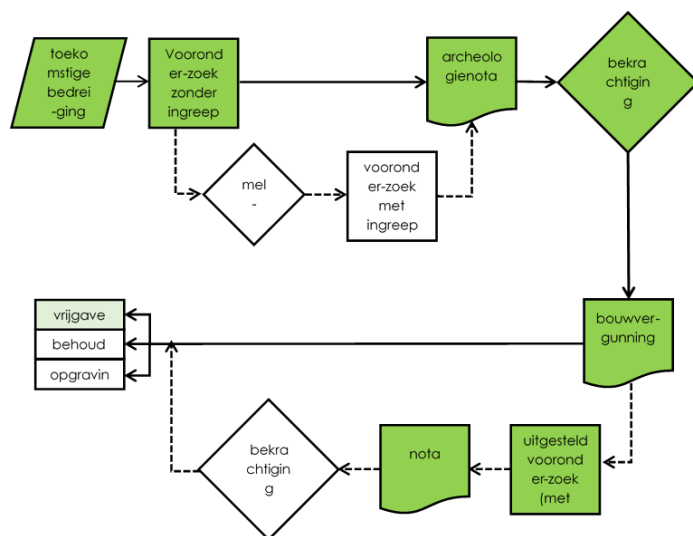
VERSLAG VAN RESULTATEN

1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd voldoende informatie ingewonnen omtrent het archeologisch potentieel van het projectgebied en de impact van de geplande werkzaamheden hierop. Het onderzoek leverde in functie van deze nota voldoende gegevens op om een gefundeerd advies te formuleren.

Het procesverloop dat van toepassing is op het archeologisch onderzoek binnen wordt in onderstaande figuur gevisualiseerd.

Figuur 1 Procesverloop van het archeologische (voor)onderzoek zoals van toepassing op dit project (aangepast naar de CGP 3.0, figuur 1). De felgroen gekleurde kaders geven de huidige stand van het proces weer.

1.2 Aan- of afwezigheid van een archeologische site

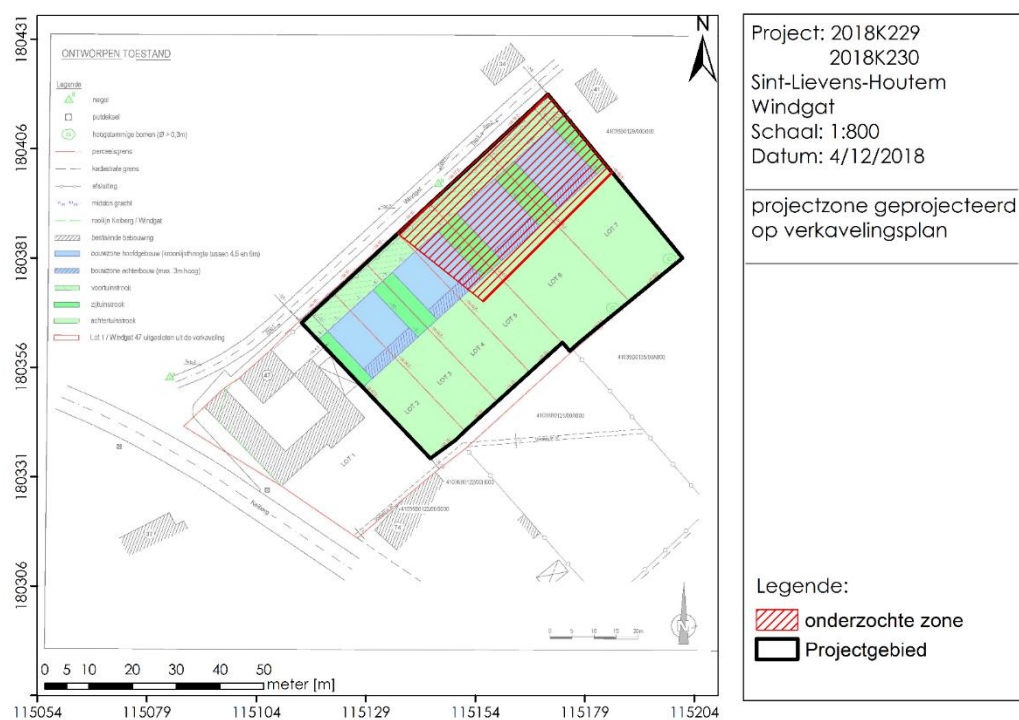
De nieuw aan te leggen verkaveling bevindt zich op een heuvelflank ten noorden van de dorpskern van Letterhoutem. Het archeologisch booronderzoek leverde geen indicaties op ten aanzien van lithische vondstenclusters uit de steentijden.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden sporen in twee vlakken aangetroffen. In het eerste vlak, net onder de ploeglaag werden enkel zeer recente sporen in de vorm van drainageleidingen en twee ondiepe kuilen aangetroffen. In het tweede vlak werden in de oostelijke extremititeit van het onderzoeksgebied onder een antropogeen ophogingspakket de resten van een depressie/poel/ontginningskuil aangetroffen met in de vulling aardewerk uit de 13^e-16^e eeuw. Er werden geen andere antropogene sporen aangetroffen onder dit ophogingspakket.

1.3 Impactbepaling

De verkaveling voorziet op percelen 125E en 125F, gesitueerd tussen Windgat nr 41 en 47 een verdeling van de gronden in 7 loten. Lot 1 omvat een vierkantshoeve en het weiland ten zuidoosten ervan. Dit eerste lot werd in haar huidige toestand verkocht en valt buiten de zone waar verdere bodemingrepen voorzien zijn.

Het weiland met schuur ten noordoosten van Lot 1 (ca. 3460m²) zal verkaveld worden in 6 loten. Op lot 2-5 voorziet het inplantingsplan vier halfopen bebouwingen. Op lot 6 en 7 komt een open bebouwing. De totale bebouwde oppervlakte van deze 6 woningen zal ca. 768m² bedragen. De rest zal worden ingericht als voor-, zij- en achtertuin. Het archeologisch vooronderzoek van deze nota situeert zich op het noordwestelijk deel van de loten 5 t.e.m. 7 over een oppervlakte van 1060m². (Figuur 2).

Figuur 2. Projectzone geprojecteerd op verkavelingsplan (© De Serrano landmeters)

1.4 Waardering van archeologische site

Op basis van de bevindingen van het proefsleuvenonderzoek werd een groot geïsoleerd spoor aangetroffen dat als gedempte depressie te interpreteren is. Mogelijk betreft het een poel of leemwinningskuil. Deze depressie moet reeds in de postmiddeleeuwse periode opgevuld zijn geraakt aangezien in één van de laatste dempingspakketten aardewerkvondsten uit die periode werden gerecupereerd. De grenzen van dit spoor konden niet exact bepaald worden en moeten grotendeels buiten de onderzochte zone te situeren zijn. Door de volledige afwezigheid van andere noemenswaardige archeologische sporen binnen de onderzochte zone blijft de waardering van het site beperkt tot de waardering van de depressie. Aangezien dit spoor zich verder doorzet buiten de grenzen van het studiegebied kan de exacte contour binnen de huidige verkaveling wellicht niet bepaald worden. Bovendien

bevindt het zich door de aanwezige antropogene ophogingspakketten op deze locatie op meer dan 60cm diepte t.o.v. actuele maaiveld.

1.5 Concretisering maatregelen

Uit het proefsleuvenonderzoek besluiten we dat het aanwezige archeologisch site beperkt blijft tot één groot geïsoleerd spoor. Dit kon reeds grotendeels onderzocht worden tijdens het gevoerde vooronderzoek met ingreep in de bodem. Het spoor bevindt zich echter grotendeels buiten de onderzoekszone voor vooronderzoek met ingreep in de bodem. Ten opzichte van de verkaveling bevindt ze zich hierdoor grotendeels in de tuingedeeltes. Hier wordt niet gebouwd en zullen de ingrepen zich vermoedelijk eerder beperken tot kleinere ingrepen in de teelaarde. Aangezien het spoor pas zichtbaar vanaf 60 cm onder het maaiveld is het hierdoor enigszins beschermd ten opzichte van de verwachte ingrepen in deze zone.

Verder vervolgonderzoek is ons inziens hierdoor niet aan de orde. In het geval er toch nog vondsten zou worden aangetroffen, verwijzen we door naar de vondstmeldingsplicht : <https://www.onroerenderfgoed.be/ik-wil-een-toevalsvondst-melden> .

